

Carles Mallol

(entrevistat per Cristina Clemente)

Podria ser un dia qualsevol de les nostres vides: el Carles i jo ens trobem a l'atri de l'Institut del Teatre i ens asseiem a terra. Ho fem moltes vegades, ell amb el tupper i jo amb una cigarreta. Però avui alguna cosa és diferent: hem de fer l'entrevista. Faig una declaració d'intencions: som amics però no serà una entrevista amable, ell es posa nerviós, molt nerviós, resolem alguns problemes tècnics i la primera frase que queda enregistrada és...

Per fi comencem la puta entrevista!

Comences malament.... Per què Arial 10, interlineat 1,5 i el nom dels personatges a sobre més grandet?

(Ha, ha, ha!) La veritat és que és una tonteria però és una obsessió per copiar la forma que jo veia quan es publicaven obres de teatre, em semblava que el format que més s'assemblava als llibres que jo veia publicats era l'Arial 10. És una tonteria, però després m'hi he acabat acostumant... i

molta gent em diu «es una lletra molt petita», perquè costa de llegir, però ara és gairebé una superstició.

Persona formal, no beus, no fumes, no arribes tard, no et saltes una classe per anar al bar a xerrar... Què hi ha d'això en les teves obres, a banda de l'Arial 10 justificat...?

Suposo que com que jo tinc aquestes obsessions tan alemanyes i tan quadrades a la meua vida, els personatges de les meves obres surten d'aquesta normalitat. Però no tant, perquè en el fons tinc la sensació que molt sovint escric personatges que tenen una aparença molt quadrada però amb un món a dins que *flipes* mandarines! Que hi ha una ebullició i molta, molta merda.

Dia o nit?

Els meus textos la majoria passen de nit i no sé fins a quin punt és la conseqüència de mostrar el cantó fosc de les persones, i perquè també hi ha molt de sexe, que hi apareix no perquè sí sinó perquè és una manera de vehicular moltes de les coses que passen. Suposo que sense voler se me'n va cap a la nit.

Però tu escrius de dia...

Sempre, sempre, poques vegades escric a la nit, gairebé sempre de dia, però jo crec que la nit apareix perquè estic molt ficat en coses de cinema, tinc pel·lícules al cap... I el món *pel·liculero* és molt de nit... I és una mica el món que *xupo*...

Estàs d'acord amb la frase «Dime lo que escribes y te diré quién eres»?

Si hi estic d'acord? És complicat...

Per això t'ho pregunto...

En part sí, jo crec que realment totes les perversions que pugui haver-hi en els meus textos són part meua, el que passa és que les porto a l'extrem... Però sí, hi estic totalment d'acord, tot el que escric surt de mi... Coses que jo he viscut o que m'han passat alguna vegada pel cap... Ara, ja et dic, portat a l'extrem...

Per què prostitutes i no pizzers?

Perquè els pizzers els fa servir el Casanovas en les seves obres! (Ha, ha, ha!) No hi ha pizzers, però mengen pizza! I a *Molta aigua* hi ha una prostituta, perquè *Molta aigua* la vaig escriure totalment *pel·liculera*! De

nit, als carrers foscos del Raval... Què millor que una prostituta del Raval per acabar de donar una imatge *pel·liculera*! Però hi ha més prostitutes?

Bé, era el tema de personatges foscos en lloc de quotidians.

Quan escric me'n vaig a un món a part, tot i que l'obra passa a Barcelona, al Raval, és un Raval estilitzat. Però a *Guia ràpida Kendall* són dos treballadors en un aeroport! Tenen una vida grisa, però no són...

En general, les dones de les teves obres...

Què?

Què dirien les dones del Projecte Vaca si fessin una anàlisi profunda dels personatges femenins de les teves obres?

Jo crec que estaria content, el Projecte Vaca... Tu creus que les dones són dolentes en les meves obres? O ho dius perquè surten mal parades?

Filòlogues no són...

Ha, ha, ha... No són filòlogues, però tot i així, estic dibuixant un tipus de dona de la qual es parla molt, o que

es troba molt... La dona que és víctima, que rep tots els cops, més que una dona dolenta i perversa...

No em referia a bones o dolentes, sinó al rol.

Ara m'ho fas plantejar! La dona de *La línia Iravedra* està totalment sotmesa al seu marit i al rol de la família, a *Finestra a Manhattan* la dona és víctima, és veritat. A *Escarabats*, la dona també és a casa, obsessionada...

Els estàs fent la feina, als del Projecte Vaca!

I a *Molta aigua* les dones reben. Però a veure, les dones de *Molta aigua* porten molta cua, se n'han anat a follar amb no sé qui i són independents, tot i que... Sí, sincerament no sé per què passa, no és que les consideri inferiors, evidentment, només faltaria... I crec que en el receptor fa l'efecte contrari: quan veu aquestes obres, dius «*Vaya tela* que això sigui així...». Crec que no passarà que la gent digui: «Que bé aquesta família, que els homes tenen el poder!». Es viu de manera negativa que l'home controla la família, normalment. Jo parteixo del món familiar quan di-

buixo les obres, i jo precisament no visc en un entorn familiar així, però sí que és veritat que el meu esquema familiar té més a veure amb el que jo dibuixo a les meves obres que amb la dona executiva. És a dir, les dones de la meua família no són executives. El tipus de dona que apareix té aquest punt de submissió... No vull dir que la meua mare sigui una submissa! (Ha, ha, ha) Però respon a un model familiar que ha existit i existeix. La nena de *Finestra a Manhattan* és la dona d'avui dia! És rebel... De fet les dones del meu voltant són més executives que submisses, però no sé per què no me les he mirat com a material dramàtic!

Parlant de dones, fa poc has treballat amb la Magda Puyo en un text de l'Albert Mestres i que a més anava sobre la submissió de la dona...

Encantat d'haver-hi treballat!!! El curiós d'aquest muntatge és que jo m'hi vaig ficar sense saber que tractava d'una família desestructurada, i a sobre del paper de la dona, i va ser com un «no pot ser, no surto d'aquest bucle?».

Aquest text té alguna cosa que em recorda a tu...

Jo quan vaig llegir el text vaig pensar que tenia molt a veure amb *Finestra a Manhattan*: el desordre temporal, una família que es trenca, fins i tot ho vaig parlar amb l'Albert. I a més molt estructurat formalment... Però a tu no et va agradar gaire, no?

(Pausa.) Omples un buit a la dramàtúrgia catalana?

Pregunta molt puta. Molt bé!

Sobretot perquè acabem de dir que hi ha un autor que fa el mateix que tu!

(Ha, ha, ha!) No m'ho he plantejat mai. Això ara mateix és difícil de dir. No cal estar pendents de si ets el primer que ho fas o no, o si ets un autor absolutament necessari, però omplir amb què? Amb temes? Els temes que jo tracto són necessaris? Amb forma? Jo intento, cada vegada que escric alguna cosa, trencar amb alguna cosa, però no perquè sí, sinó perquè vull provar coses noves, però sóc sempre conscient que ho *xupo* de llocs, és a dir que en cap moment tinc la sensació que sóc l'innovador.

No, no tinc la sensació d'omplir un buit ni de ser absolutament necessari. Ni de lluny...

La línia Iravedra, 3.27, Escarabats, Finestra oberta a Manhattan, Guia ràpida Kendall de seguretat, Molta aigua... Què tenen en comú?

Obsessió per la família, que estic intentant perdre o em tornaré boig! Obsessió perquè forma i contingut lliguin! Sempre em plantejo primer la forma, abans que el contingut. Però tot i així hi ha dos casos, que són *Kendall...* i *3.27*, en què no ha estat així. Estava tip de la forma i vaig dir «tirem-nos a la piscina!», precisament les he escrit per fugir d'aquest món fosc de perversions humanes. Una cosa que tenen en comú és l'obsessió que tinc per crear tensió, per deixar l'espectador pendent molta estona, que es preguntin què està passant realment. Penso que és necessari perquè l'espectador visqui alguna cosa.

Quan et poses a escriure, quina importància té el públic en les teves obres?

Abans, quan muntava textos meus, els escrivia mentre els assajava, però

quan vaig venir a Barcelona ja no tenia la companyia que tenia a Figueres, i vaig començar a escriure sense assajar, per tant no era tan conscient de la reacció. Últimament intento tornar a escriure i treballar alhora, perquè realment penso en el públic i en la tensió que li pot provocar l'obra. Ara que estic muntant el *3.27* m'obsessiono per si s'entén o no s'entén... Què rep l'espectador, què no rep... Però sí que és veritat que hi ha una part d'escriptura a l'antiga, en la qual jo, a casa, escric el que vull, però intento fugir d'això cada vegada més.

Quina funció ha de tenir el títol en una obra?

Obligar l'espectador a preguntar-se «De què deu anar, això?» En cap moment deixar-ho clar del tot.

Deixar un obra amb final obert és tenir molta barra?

Ha, ha, ha... No, perquè no deixo els finals oberts. Sóc conscient que els finals dels meus textos tenen un punt que pot semblar d'inacabat, però jo crec que es tanquen. Hi ha una història anecdòtica que es tanca. Tu com a espectador et pots quedar satisfet

amb una cosa, però que aquella història per a mi és inacabada també és veritat. L'espectador ha d'acabar de resoldre de quina manera allò seguirà endavant, però sempre intento que hi hagi una anècdota que es tanqui, perquè no hi hagi el sentiment de frustració. Jo no explicaré com continuarà aquesta vida, la dels personatges; tinc la sensació que no ho puc explicar i que no ho he d'explicar...

El més important d'una obra és que expliqui una història?

No ho sé. És que tinc la sensació que la majoria de coses que he escrit són més d'atmosfera que no pas història. I per tant, si ara digués que sí... *A Finestra a Manhattan* és més atmosfera, a *La línia Iravedra* hi ha una història, *Escarabats* torna a ser atmosfera i a *Molta aigua* vaig intentar explicar una història. Tot i així, *Molta aigua* acaba sent més atmosfera que història, però està basada en una història, o en les possibilitats d'aquella història... Crec que sí, que hi ha d'haver una història de base, però que això no vol dir que no et puguis basar en una atmosfera. I ho faig i ho seguiré fent!

Consideres que ets un autor que et compromets personalment amb la teva obra?

Sí, aquesta visió pessimista del món.

Contrasta molt amb el teu tarannà.

Però tinc aquest cantó fosc...

Potser el canalitzes per aquí...

Sí, crec que el canalitzo per aquí...

T'he contestat jo la pregunta!

Ben fet, Cris, gràcies... Però 3.27, que parla de la frustració sexual...

Bé, és igual, això no ho posis!

Doncs aleshores potser per això no hi ha intel·lectuals a les teves obres, perquè ja ho tens...

Que ho tinc què?

Assolit.

Tinc tan assumit que sóc un intel·lectual fastigós... Ha, ha, ha... Realment no m'ho he plantejat. Sí, realment un petit intel·lectual que surt a *Molta aigua*, que és el traductor, és un fracassat. M'interessa molt més aquest món més quotidià. Té a veure amb el que et deia abans, a la meua família no hi ha intel·lectuals...

Fa poc has estat escrivint el guió d'una telemovie. Què tal?

He estat fent el guió d'una *telemovie* per lliure, meva, i després n'he fet una altra adaptant una obra del Pau Miró, *Plou a Barcelona*. El treball d'adaptació de *Plou a Barcelona* és una cosa que no havia fet mai, però ha estat bé perquè ho he fet amb en Pau, és a dir, que jo no m'he dedicat a agafar l'obra i a posar-me a escriure, sinó que ho he fet amb en Pau, a partir del seu material i del que ell pensava. Però això no té res a veure amb quan escric una *telemovie* per a mi, sense premisses. El procés d'escriure a partir de l'obra d'un altre és interessant perquè et lliga, et condiciona en determinades coses, i ets més conscient que el producte ha de tenir unes característiques concretes. Té un punt més d'ofici que no està malament. Això no vol dir que no m'hi hagi implicat personalment, però té un punt d'ofici que a mi no em molesta, al contrari.

Quan passes una obra teva a algú, quina importància té la opinió dels altres en el procés d'escriptura?

Tota. Jo sempre faig moltes versions dels meus textos a partir del que em

dieu vosaltres. A mi no em fa res, al contrari, ho necessito. Quan escric una cosa necessito que algú em digui «oh que bé que està!» o «això no funciona»... Necessito la recepció dels altres, però també arriba un punt que has de saber distingir, no quina opinió és vàlida i quina no, perquè totes són vàlides, sinó tenir clar que no pots fer cas de totes les opinions, perquè si no acabes en un caos. L'última decisió l'he de tenir jo sempre i molt sovint acabo confiant en l'esquelet inicial que jo tenia.

L'IT ensenya, l'IT modifica o l'IT bloqueja?

Ha de ser una d'aquestes tres?

Afegeixo: «Razona tu respuesta».

Ha, ha, ha... L'Institut del Teatre té una cosa molt acadèmica, que és l'ordre i l'esquema, que per a una persona tant quadrada com jo potser aniria bé, però fins a cert punt. T'ofereix una manera determinada de treballar i ho has d'acceptar, però filtrant-ho. Vinc de Comunicació Audiovisual, que ve a ser el mateix però amb cinema. L'opció «bloqueja» també està bé, pel tema horaris, i el tema de l'ab-

sorció bloqueja, segons com, perquè et limita el temps des del punt de vista creatiu. Però aquest any he après a deslligar-me'n una mica per donar més peu a les meves coses.

Aquest any has començat a escriure humor, has començat a fer campanes... T'estàs fent gran?

Potser sí, potser m'estic dient «ja n'hi ha prou de tant ordre, trenquem una mica amb tot» i faig campanes per fer les meves coses, perquè tenia ganes de treballar i de portar a la pràctica tot això que t'he explicat, els meus textos. Potser m'estic fent gran i sé aprofitar més el temps!

Què representa per a tu estrenar un text a la Beckett?

Per mi la Beckett és com casa meva, perquè fa molts anys que hi sóc i em fa una il·lusió terrible poder estrenar allà. Quan vaig arribar a Barcelona de seguida em vaig apuntar als cursos de dramaturgia de la Beckett, i des que vaig saber que estrenava el text allà encara estic en el núvol. Em fa molta il·lusió, però alhora la por que fer teatre és això, que la gent ho vingui a veure.

Per últim un «Completa la frase»:

El més odiós d'escriure és... No saber per on començar.

El més gratificant d'escriure és... Veure el text representat.

Jo mai aconseguiré... Canviar el món amb el teatre.

Però jo un dia aconseguiré... Fer passar una bona estona a algú.